

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА.**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра теорії та історії держави і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Спеціальність 081 «Право»
Освітній ступінь «Бакалавр»
ОПП « Міжнародне та європейське право»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Ораторське мистецтво
Викладач (-і)	Питльована Вікторія Павлівна, к.ю.н, доцент кафедри теорії та історії держави і права.
Контактний телефон викладача	(0342) 596133
Е-mail викладача	victoria.pytlovana@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kttidip.pnu.edu.ua/hrafik-indyvidualnoi-roboty/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предмет</u> ораторського мистецтва зумовлюється змістом фактичної діяльності оратора і його можна визначити як мисленнево-мовленнєву діяльність і закони, що її розкривають.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія ораторського мистецтва. 2. Методика підготовки та виголошення судової промови. <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Європейська конвенція по захисту прав людини і основоположних свобод (1953р.), Конституція України та закони України : « Про уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», « Про адвокатуру та адвокатську діяльність», « Про прокуратуру»</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни « Ораторське мистецтво» є засвоєння студентами базових положень з історії та теорії ораторського мистецтва, а також вміння застосовувати ці знання на практиці.</p> <p>«Ораторське мистецтво» формує у студентів вміння виступати перед аудиторією, а також активізує мисленнево-мовленнєву діяльність майбутніх ораторів і закріплення отриманих знань на практиці під час виступу.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Ораторське мистецтво» є набуття студентами знань та розуміння змісту промови, формування умінь та навичок щодо самостійного складання тексту судової промови, зокрема обвинувальної і захисної.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність аналізувати ораторські твори., а також міжнародні хартії з прав людини і досліджувати міжнародний досвід судової системи. - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; 	

- здатність до підготовки публічних виступів, в тому числі і судової промови.
- здатність правильно застосовувати психологічні, логічні, мовленнєві аспекти виступу.

Фахові компетентності:

- здатність підготувати змістовний виступ у відповідності до законів риторики;
- Здатність публічно виголосити промову перед аудиторією з застосуванням техніки мовлення.
- здатність спілкуватись з аудиторією, відповідати на запитання аудиторії.
- здатність підтримувати контакт з аудиторією під час виголошення промови.

Програмні результати навчання:

- оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання;
- обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи;
- дискутувати по важливим питанням , пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання;
- генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг;
- обґрунтовувати свою позицію щодо підготовки і виголошення судової промови.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	081 Право	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовний модуль 1. Теорія ораторського мистецтва

Тема № 1. Поняття та види красномовства.	2	2	4
Тема № 2. Ораторське мистецтво як навчальна дисципліна	2	2	4
Тема № 3. Історія ораторського мистецтва.	-	2	8
Тема № 4. Судова промова	2	2	4

Змістовий модуль 2. Методика підготовки та виголошення судової промови.

Тема № 5. Промова державного обвинувача.	2	2	4
Тема № 6. Захисна промова	2	2	4
Тема № 7. Оратор і аудиторія	2	2	6
Тема № 8. Еристика. Теорія аргументації та заперечення.	-	-	10
Тема № 9. Техніка мовлення	-	2	8
Тема № 10. Культура промови та етика оратора.	-	2	8
Заг.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 2.6. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 13 від 27.06. 2024 р. (з наступними змінами) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i></p> <p>https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/08/polozhennia_pro_poriadok_otsiniuvannia_uspishnosti_zdobuvachiv_u_nniui_2024.pdf</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами однієї письмової модульної роботи. Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює два змістових модулі: Теорія ораторського мистецтва; Методика підготовки та виголошення судової промови. Контрольна робота складається з 5 питань.</p> <p>На контрольну виносяться 2 описових питання, які оцінюються кожне по 20 балів і 2 питання передбачають коротку відповідь і оцінюються по 5 балів кожне. Максимальний бал за контрольну становить 50 балів.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових максимально 10 балів) студенти можуть отримати за індивідуальну та/або наукову роботу. Тематика індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри</u></p> <p>https://kttidip.pnu.edu.ua/навчальні-дисципліни/.</p>
Семінарські заняття	<p>Система оцінювання семінарських занять визначена п. 2.6. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/08/polozhennia_pro_poriadok_otsiniuvannia_uspishnosti_zdobuvachiv_u_nniui_2024.pdf</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. 3.2. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/08/polozhennia_pro_poriadok_otsiniuvannia_uspishnosti_zdobuvachiv_u_nniui_2024.pdf</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Залік виставляється викладачем на останньому семінарському занятті у семестрі відповідно до розділу 3 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>Перескладання семестрового заліку проводиться окремою парою в письмовій формі за графіком, затвердженим директором Інституту,</p>

здобувачами, які одержали після виставлення заліку «не зараховано» (нижче 50 балів), а також мали на день виставлення заліку не відпрацьовані пропущені заняття (за умови їх відпрацювання). Заліковий білет у такому випадку складається із 5 практичних завдань. Максимальний бал за залікову роботу складає 100. Залік також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі <https://d-learn.pnu.edu.ua/>.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: очікується, що при написанні письмових робіт студенти мають проявити творче та аналітичне мислення, вміння аналізу суспільних процесів в контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання, вміння проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел із відповідними посиланнями на використані джерела для запобігання плагіату.

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами семінарських занять та темами, які винесені на самостійне опрацювання; також додаткових письмових індивідуальних завдань; письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (перелік цих завдань міститься у Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять).

Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри [https://kttidip.pnu.edu.ua/методичні матеріали/](https://kttidip.pnu.edu.ua/методичні_матеріали/)

Академічна доброчесність: очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 3.1. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

Неформальна освіта

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (в редакції від 12.02.2021 року) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Джеймс Борг «Мистецтво говорити», видавництво Фабула, 2019, 300ст.
2. Гриценко Т.Б., Іщенко Т.Д., Гриценко С.П., Мельничук Т.Ф. «Етика ділового спілкування», Центр навчальної літератури, 2019, 200ст
3. Молдаван В. «Судова риторика: теорія і практика: навчальний посібник /- К: Юрінком Інтер, 2020.-469с.
4. Ницета В. «Риторика», Центр навчальної літератури 2021, 220ст.
5. Ковалів Б. «Мистецтво слова», Центр навчальної літератури, 2020, 114ст.

6. Пасинок В.Г. «Основи культури мовлення», видавництво Центр навчальної літератури, 2020, 184ст.
7. Онуфрієнко Г.С. «Риторика», Центр навчальної літератури.2019, 625ст.
8. Шинкарук В.Д.,Теслюк В.М. « Основи риторики», видавництво Ліра-К.2021,320ст.
9. Ясинок М.М., Ясинок Д.М. «Судові дебати. Право, психологія, риторика.» Науково-практичний посібник., видавництво Алерта,2023,176ст.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних вказівках:

1.Питльована В.П. Методичні вказівки для підготовки семінарських занять студентам денної форми навчання з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво» Спеціальність: «Міжнародне та європейське право»: Навчально- науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету ім..В.Стефаника Івано-Фраківськ, 2024р.-32с.

2.Питльована В.П. Методичні вказівки для самостійної роботи студентам денної форми навчання з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво», Спеціальність: «Міжнародне та європейське право»:Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету ім..В.Стефаника, Івано-Франківськ, 2024р.-25с.

<https://kttidip.pnu.edu.ua / навчальні-дисципліни/>.

Викладач _____ к.,ю.,н.,Питльована В.П.